

ÚKZÚZ

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Školení pro přihlašovatele Šetření v porostech 2022– vývoz

17.3., 24.3.2022

Odbor dovozu a vývozu
Vladislav Rašovský
Michal Příkopa
prostředí MS Teams

Vývoz rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů do zemí mimo EU - 2022 – obecné podmínky

- rostlinolékařské osvědčení (3C), pre-export certificate (EU)
- vydání
 - na základě prohlídky vyvážené komodity
 - na základě provedených rozborů
 - **na základě prohlídek během vegetace !!**
 - na základě splnění zvláštních požadavků – ošetření, částečné zpracování, oblast prostá apod.

Podmínkami pro vývoz jsou:

- seznam regulovaných ŠO
- zákazy dovozu
- seznam regulovaných komodit /dovozní požadavky/
dovozní povolení (požadavky dovozce)
zvláštní požadavky (special requirements)

Praxe do roku 2021:

- zvláštní žádost (dále v prezentaci)
- prohlídka inspektory ÚKZÚZ – ODV, OOŠ, OTI

Vývoz rostlin určených k pěstování do zemí mimo EU

- semenářské porosty – 95%
- okrasné školky – 3 %
- ovocné školky – 2 %

Příklad podmínek pro osiva

Table No. 1. Special Quarantine Phytosanitary Requirements for Seeding and Planting Material

№	Type of regulated products, HS Code	Special Quarantine Phytosanitary Requirements
Seeding material		
1.	Seeds of cereals and legume crops (from 1209, 0708 from 1001, from 1002, from 1003, from 1004, from 1006, from 1007, from 1008, from 1201)	Seeds, containers, packages and vehicles should be free from the quarantine objects (pests) specified in p.16, and from Brazil bean weevil - <i>Zabrotes subfasciatus</i> , the khapra beetle - <i>Trogoderma granarium</i> , broad nosed grain weevil - <i>Caulophilus latinasus</i> and the cowpea weevils - <i>Callosobruchus</i> spp.
2.	Seeds of wheat (<i>Triticum</i> spp.), triticale (<i>Triticosecale</i>) (from 1001, 1008 60 000 0) 	In compliance with p. 1 of the Table Should originate from: - The zones free from the Karnal bunt of wheat <i>Tilletia (Neovossia) indica</i>; - The zones and (or) production sites free from the yellow ear rot of wheat - <i>Rathayibacter tritici</i>.
3.	Seeds of corn (<i>Zea mays</i> ssp.) (from 0709 99 600 0) 	In compliance with p. 1 of the Table Should originate from: - The zones and/or production sites free from <i>Dinoderus bifoveolatus</i>, Diplodia - <i>Stenocarpella macrospora</i> and <i>Stenocarpella maydis</i>, maize leaf spots - <i>Cochliobolus carbonum</i>, Stewart's bacterial wilt and leaf blight of maize - <i>Pantoea stewartii</i> subsp. <i>stewartii</i>.
4.	Seeds of rice (<i>Oryza</i> spp.) (from 1006)	In compliance with p. 1 of the Table Should originate from: - The zones free from <i>Aphelenhoides besseyi</i>, the causal agent of rice bacterial blight - <i>Xanthomonas oryzae</i> pv. <i>oryzae</i> and the bacterial leaf streak - <i>Xanthomonas oryzae</i> pv. <i>oryzicola</i>.

Vývoz rostlin určených k pěstování do zemí mimo EU

Seznam regulovaných organismů

- 211. *Marssonina brannea*
- 212. *Melampsora hypericorum*
- 213. *Melampsora pinitorqua*
- 214. *Meloidogyne* spp
- 215. *Microcyclus ulei*
- 216. *Microsphaeria alni*
- 217. Mollusca
- 218. *Monilia roreri*
- 219. *Monilochaetes infuscans*
- 220. Mosaic
- 221. Mosaic virus infection
- 222. *Mycosphaerella citri*
- 223. *Mycosphaerella fijiensis*
- 224. *Mycosphaerella linorum*
- 225. Myroblan latent ringspot virus
- 226. Narcissus yellow stripe virus
- 227. Necrotic ringspot virus serotypes
- 228. *Nectria cinnabarina*
- 229. *Nectria galligena*
- 230. Nematodes (plant parasitic)
- 231. *Neovossia indica*
- 232. *Oidium euonymi-japonici*
- 233. *Opogona sacchari*
- 234. *Ovulina azaleae*
- 235. *Paramyelois transitella*
- 236. *Pardalaspis cyanescens*
- 237. Pea seedborne mosaic virus
- 238. Peanut marginal chlorosis virus
- 239. Peanut mottle virus (syn. Groundnut mottle virus)
- 240. Peanut stunt virus
- 241. Pelargonium leaf curl virus

67

The Department of Agriculture, Forestry and Fisheries would not be held liable should the information contained in this document vary from the original document(s) (gazetted).

Podmínky pro dovoz – prohlídky během vegetace

CUCURBITA SPP.

CUCURBITACEAE

SEED FOR PLANTING PURPOSES

1. Additional declaration on the phytosanitary certificate that –

1.1. the country of production is free from–

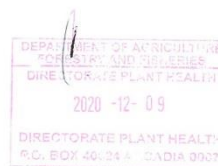
- Tobacco ringspot nepovirus
- Tomato ringspot nepovirus
- Squash mosaic comovirus

OR

The parent plants were inspected during active growth and were found to be free from these pathogens

OR

The consignment was sampled according to ISTA rules, tested using ELISA and found free from these pathogens

! Dodatečné testování osiv na patogeny je časově a finančně nákladné!

Vývoz rostlin určených k pěstování do zemí mimo EU

ZEА SPP.

MAIZE

SEED FOR PLANTING PURPOSES

2016-02-19

1. Additional declaration on the phytosanitary certificate that -

1.1. the country of production is free from -
(a) *Cephalosporium maydis*

OR

the parent plants were inspected after tasseling time and found free from this pest

OR

the consignment were tested and found free from this pest.

1.2. the country of production is free from -
(a) *Sclerophthora rayssiae* var. *zeae*
(b) *Peronosclerospora philippinensis*
(c) *Peronosclerospora sacchari*;
(d) *Peronosclerospora maydis*

OR

the seed moisture content is below 13% and has been treated with a systemic fungicide active against these fungi eg. Metalaxyl.

1.3. the country of production is free from -
(a) *Prostephanus truncatus*
(b) *Trogoderma granarium*
(c) *Listronotus bonariensis*
(d) *Diabrotica virgifera*

OR

the consignment was treated with an appropriate fumigant for these organisms

1.4. the country of production is free from -
(a) *Erwinia stewartii*

OR

seed parent plants were inspected and systemic infection by this pest was not observed [scoring 1 – 3 when using 1-9 scale as described by Suparyono & Pataky, (1989)¹]

¹ SUPARYONO & PATAKY, J.K., 1989. Influence of Host Resistance and Growth Stage at the Time of Inoculation on Stewart's Wilt and Goss's Wilt Development on Sweet Corn Hybrid Yield. Plant Disease 73: 339 – 345.

Nelze často
garantovat

Vývoz rostlin určených k pěstování do zemí mimo EU

Mrkev obecná		2022							
Daucus carota L. (carrot)									
Poškození	Příčiny	Symptomy	Karanténa	Pozorování	Vzorkování	Obrázek			
nedostatek boru	alkalické půdy, sucho, nedostatek humusu	trhliny a zžerávané dutiny na kořenech	-			 Aster yellows phytoplasma			
větvění kořenů	kamenitě, utužené půdy, hnojení hnojem	větvění kořene	-						
praskání kořenů	střídání suchého a deštivého počasí	praskání kořenů	-						
Virové choroby									
Tenkolistost mrkve / Carrot thin leaf virus	přenos mšicemi (Cavariella aegopodii, Myzus persicae); osivem se nepřenáší	chlorotické skvrny, deformace listů	karanténní - Indie	období kvetení (BBCH 51-71), VII	ano, v případě příznaků				
Červenolistost mrkve / Carrot red leaf virus	přenos mšicemi (Cavariella aegopodii = mšice brslonová); osivem se nepřenáší	chloróza nebo červenání starších listů, často bez příznaků			ano, v případě příznaků				
Strakatost mrkve / Carrot mottle virus		bez příznaků, příznaky pouze ve směsných infekcích s CRLV			ano, v případě příznaků				
Mozaika celeru / Celery mosaic virus	přenos mšicemi (řada druhů); osivem se nepřenáší	mozaiky				 Xanthomonas hortorum pv. carotae			
Candidatus phytoplasma asteris (Aster yellows phytoplasma)	přenos křísky	listy chlorotické až bílé, zakrslost	často karanténní		ano, v případě příznaků				
Bakteriízy									
Měkká hniloba kořene mrkve / Erwinia carotovora subsp. carotovora, E. chrysanthemi, Pseudomonas viridiflava	hlavně u skladované zeleniny	pletivo kořenů se mění na kašovitou zápachající hmotu; začíná se objevovat již před sklizní v zamokřené půdě a to buď od vrcholu kořene, nebo od báze listů	bez karanténního významu						
Bakteriální spála / Xanthomonas hortorum pv. carotae	škodlivost této bakteriízy se projevuje v průběhu vyšších teplot 25 - 30 °C a za mokra; bakterie se nacházejí na povrchu nažek, a tudíž jsou přenosné osivem, v ČR není	kromě listů, kde způsobuje listovou skvrnitost, postihuje také řapíky, stonky, květní části i kořen	karanténní - Indie, Izrael, Jordánsko, Karibik	období kvetení (BBCH 51-71), VII	ano, v případě příznaků				
Candidatus Liberibacter solanacearum	byl zjištěn na osivu mrkve, jeho přenos z osiva na rostliny však nebyl prokázán, přenáší se mšicí Trioza apicalis	kroucení listů; bronzové a fialové zbarvení listů; zakrmlení výhonků a kořenů; proliferace sekundárních kořenů			ano, vždy				
Houby									
Černá hniloba mrkve / Alternaria radicina (syn. Stemphylium radicinum)	významná i jako skládková choroba mrkve, původce choroby je přenášen osivem a také přežívá v půdě na napadených posklizňových zbytcích rostlin	způsobuje zžerání a ztenčení hypokotylu a kořínku klíčících rostlin - rostliny padají a hynou; na nadzemních částech šedohnědé povlaky mycelia; na kořenech černé, ostře ohraničené vpadlé skvrny, způsobuje suchou hnilobu	bez karanténního významu						
Alternariová (suchá) skvrnitost listů mrkve rozvoj za deštivého počasí s vyšší teplotou, přenos osivem a na napadených posklizňových zbytcích f.sp. dauci		na starších listech, stoncích, řapících, květenstvích - drobné (1-2 mm) tmavohnědé až černé skvrny (čerh) - listy jsou jakoby spálené, odumírají; také černá hniloba kořenového krčku a kořene	bez karanténního významu			 Candidatus Liberibacter solanacearum			

Vývoz rostlin určených k pěstování do zemí mimo EU

obecné informace

- 2020, 2021 – 380 - 400 porostů
- od 2021
 - šetření v porostech – semenářské porosty - společná žádost s OOS u porostů, kde je žádáno o uznávací řízení
 - ostatní porosty – ODV, samostatná žádost
 - šetření v porostech provádí – ÚKZÚZ - ODV, OdTK, OTI
 - okrasné školky, ovocné školky, semenářské porosty

2022 – stejný režim jako v roce 2021

- společné podávání žádosti pro OOS a ODV
- poplatky za šetření
- pravidelné aktualizace podmínek pro sem. porosty
- společná žádost s OdTK (RM)
- zápisy výsledků do IS a přístup k nim

Žádost podaná společně s žádostí o uznání

Společná žádost o uznání množitelského porostu a provedení šetření před plánovaným vývozem do třetích zemí

podle § 5 odst. 1 zákona č. 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby, ve znění pozdějších předpisů
a § 28 odst. 6 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, ve znění pozdějších předpisů

- ☐ Žádost o přehlídku množitelského porostu
- ☐ Žádost o šetření během vegetace k vydání rostlinolékařské osvědčení pro vývoz do třetích zemí

Přehlídka množitelského porostu provede:		Rok UŘ
☐ ÚKZÚZ		Registrační číslo – č. porostu
☐ Pověřená osoba:		
Označení a adresa (místo podnikání) dodavatele		IČ Tel.: e-mail:
Označení a adresa (místo podnikání) množitele		IČ Tel. Okres (umístění pozemku)
Pozemek – místní značení:		Katastrální území:
DPB dle LPIS:	Čtverec Kód	
Název druhu a odrůdy		Výměra
Kategorie a generace osiva		
Původ osiva / sadby* (číslo uznávacího listu)		Čerpané množství
Sled předplodin na pozemku v předcházejících letech		
Brambory naposledy v roce.....		
Země vývozu osiva: (jen u RL šetření)		

Množení podle OECD	ano*	ne*
Žádám o uznání v nížší kategorii v případě, že vlastnosti porostu nebudou odpovídat kategorii uvedené výše.		
ano*	ne*	

Dodavatel vyplní pouze silně orámované části žádosti

* nehodící se škrtněte

Úřední záznamy

Souhlas držitele šlechtitelských práv:

Datum přijetí:

(razítko, podpis)

V..... dne

Razítko a podpis dodavatele

Specifikujte,
co
nejpřesněji.

Podle uvedených zemí se provádí vzorkování z porostů, rozborů jsou zpoplatněné a hradí je žadatel. Proto je požadavek na přesnější uvedení země určení (není příliš vhodné uvést „Celý svět“).

Žádost pro ostatní porosty

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Odbor dovozu a vývozu
Zemědělská 1a, 613 00 Brno

Žádost o provedení šetření v průběhu pěstování, výroby nebo zpracování příslušných rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů v místech produkce před jejich plánovaným vývozem do třetích zemí v souladu s čl. 100 odst. 2 písm. a) a čl. 102 odst. 2 písm. a), b a d) nařízení (EU) 2016/2031 a § 28 odst. 6 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Žádost pro rok

Údaje o žadateli

Právníká/fyzická osoba:

Sídlo/adresa místa podnikání:

IČ:

Registrační číslo:

Telefon:

E-mail:

Kontaktní osoba:

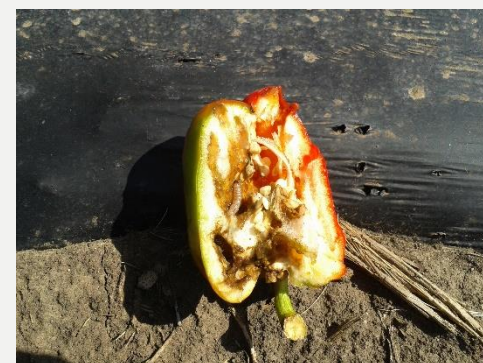
Příloha:

Datum:

Podpis/razítko

Podací razítko ÚKZÚZ (čárový kód):

Podací adresa:
ÚKZÚZ nebo
ÚKZÚZ, ODV,
Zemědělská 1a,
613 00 Brno
eml: odv@ukzuz.cz

- žádost o provedení šetření v průběhu pěstování rostlin podává žadatel písemně - poštou, elektronicky – email, datová schránka, ideálně do 15. května
- předání informací o porostech jednotlivým pracovníkům se provádí průběžně, nejpozději však do doby, aby bylo možné uskutečnit řádné šetření
- pozdě podané žádosti nebudou vyřízeny

Přehled o porostech (příloha k žádosti)

- formulář není předepsaný
- důležité jsou údaje pro identifikaci místa a porostu – množitel, umístění (gps), rostlina, odrůda, číslo porostu, výměra, původ osiva (pokud je znám), země vývozu

[illegible]

Co šetření zahrnuje

- prohlídku porostu v průběhu vegetace - zdravotní stav
 - prohlídku místa produkce a jeho okolí - přítomnost škodlivých organismů v místě produkce
 - vzorkování a testování - vyloučení skrytého napadení
-
- kontrolu vzhledu a fyziologického stavu porostu
 - kontrolu zaplevelení porostu
 - kontrolu zdravotního stavu rostlin
 - diagnostiku a stanovení intenzity výskytu ŠO
 - vývojová fáze
 - hustota
 - zapojení
 - vyrovnanost a vzhled porostu
 - pravidelně či nepravidelně vyskytující se odlišnosti

Co se sleduje – metodický pokyn

2	Hrách zahradní				
3	<i>Pisum sativum L. (pea)</i>				
4					
5	Poškození	Příčiny	Symptomy	Karanténa	Pozorování
6	Virové choroby				
7	Pea necrotic yellow dwarf virus	mšice perzistentně, není přenosný mechanicky ani osivem	silná zakrslost rostliny a žloutnutí listů, odumírání růstových vrcholů; lusky přestávají dozrávat, což může vést k úplným výnosovým ztrátám	není uveden v kar. organismech	
8	Virus zakrslosti podzemnice / Peanut stunt virus	přenos mšice neperzistentně	na listech strakatá mozaika, listy jsou zkadeřené. Na rostlinách podzemnice způsobuje kromě listové mozaiky také zakrslost a růstové deformace	není uveden v kar. organismech	
9	obecná mozaika hrachu / Pea mosaic virus, Bean yellow mosaic virus (PMV + BYMV)	přenos mšicemi, mechanicky, není přenosný osivem; výskyt v ČR od r. 1933	žlutozelená skvrnitost mezi žilnatinou listů a palistů	karanténní - Argentina	kvetení (51-75 BBCH), 1/2 VI
10	výrůstková mozaika hrachu / Pea enation mosaic virus (PEMV)	přenos mšicemi (persistentní), mechanický přenos je možný, osivem nepřenosný?; výskyt v ČR od r. 1953, celosvětově nejzávažnější viróza hrachu	žlutozelené skvrny podél žilek listů a palistů, později na rubu skvrn výrůstky (enace)	karanténní - Izrael, Argentina	
11	Pea seedborne mosaic virus (PSbMV)	přenos mšicemi, mechanicky, osivem (zejména poškozeným); na území ČR byla tato viróza zavlečena dovozem osiv hrachu odrůdy Rondo koncem 60. let minulého století z Nizozemska	zakrslost, mozaiky a svinování listů, deformace květenství - květy často sterilní, lusky drobné, semeno deformované	karanténní - Argentina, Brazílie, Izrael	
	virus svinutky hrachu (bobu) / Bean Leaf Roll Virus (BLRV)	virus je přenosný pouze mšicemi, není přenosný mechanicky šťávou ani osivem; silný přirozený infekční tlak virózy BLRV byl zjištěn	způsobuje žloutnutí a odumírání vegetačních vrcholů (Top yellow), většina napadených rostlin usychá ještě před květem, později	není uveden v kar. organismech	

hrách

fazol

+

:

<

>

Výsledky šetření

Semenářské porosty – OOS

Porost č. 0-0000-67513/U/0	Předvývozní rostlinolékařské šetření
Inspektor	Číslo a jméno SI přiděleného přehlídce
Datum šetření	= datum přehlídky
Kontrolované škodlivé organismy (ŠO)	vyplní inspektor
Slovní zhodnocení výskytu ŠO	inspektor slovně zhodnotí stav s ohledem na výskyt uvedených ŠO. Řídí se MP.
Odebraný (-é) vzorky	Ano/Ne
Číslo vzorků	doplní se čísla vzorků z IS MON
Rozbor na následující ŠO	doplní se názvy ŠO, které jsou rozborovány; některé rozborů jsou povinné
Výsledek	doplní se výsledek – pokud jsou veškeré rozborů negativní, stačí uvést slovem „negativní“.

Výsledek – uznávací list, záznam o kontrole porostu

Výsledky šetření

Semenářské porosty – ODV

Šetření č. 1

Předmět šetření:

Šetření v průběhu pěstování, výroby nebo zpracování rostlin nebo souvisejících rostlinných produktů a jiných předmětů prováděné pro účely vývozního rostlinolékařského šetření před vystavením rostlinolékařského osvědčení podle § 28 odst. 1 a 6 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Upřesnění předmětu šetření:

Rostlinná komodita na lokalitě:

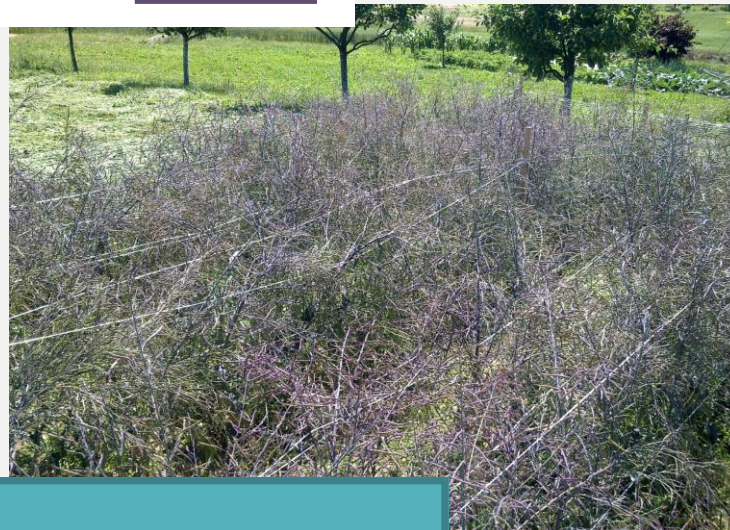
Dodavatel:

Výsledek šetření:

Šetření v porostu bylo provedeno na základě podané žádosti ze dne 12.5.2020, č.j. UKZUZ 085591/2020.

Šetření bylo zaměřeno na výskyt chorob, škůdců a intenzitu a druhové spektrum plevelů v místě pěstování.

původ osiva CZ. Sousední pozemky jsou zasety kukuricí, obilninami a t.t. Zjištění v porostu byl zjištěn závažný výskyt plevelů, který s ohledem na pěstovanou komoditu, nemá žádný fytosanitární význam - laskavec, merlík, durman, pohanka slyčcovitá. Rostliny jsou vyrovnané, s dobrou nasadou plodů. V porostu nebyly zjištěny žádné příznaky vadnutí rostlin působených houbovými patogeny (*Fusarium* spp., *Verticillium* spp.). V porostu jsou na některých rostlinách patrné příznaky Zucchini yellow mosaic virus. Z porostu byl odebrán vzorek č. 2002190, protokol DIA20000344, rozbor potvrdil pozitivní výskyt Zucchini yellow mosaic virus (SOP-M-01, ELISA). Ostatní viry bez vizuálních příznaků Watermelon mosaic virus, Tomato ringspot virus, Squash mosaic virus, Cucumber mosaic virus. V případě vývozu osiva je nutné se řídit konkrétními podmínkami dovážejícího státu.

Výsledek – záznam ze šetření

žádost o provedení šetření v ovocných školkách (ODV)

- pro rok 2022 bude žádost o předvývozní šetření přijímat ODV. Po zaevidování do SpS a zjištění dodatečných podmínek, které mají být šetřením garantovány, bude žádost, společně s instrukcí k provedení šetření předána na OdTK. Ověření podmínek pro předvývozní šetření bude součástí záznamu z přehlídky porostu.

žádost o provedení šetření v okrasných školkách (ODV)

- žádost o provedení šetření v okrasných školkách a dalších zahradnických provozech pro rok 2022 přijímá ODV. Šetření bude provedeno inspektory OTI. Výsledkem šetření je záznam ze šetření.

ŠKODLIVÉ ORGANISMY SLEDOVANÉ V POROSTECH

Nejčastější druhy karanténních plevelů

RUSKO

Ambrosia psilostachya,
Ambrosia artemisiifolia,
Ambrosia trifida,
Iva axillaris,
Sicyos angulatus,
Acroptilon repens,
Ipomoea hederacea,
Ipomoea lacunosa,
Solanum carolinense,
Solanum rostratum,
Solanum elaeagnifolium,
Solanum triflorum,
Cuscuta spp.,
Helianthus ciliaris,
Striga spp.,
Bidens pilosa,
Bidens bipinnata,
Cenchrus longispinus.

UKRAJINA

Ambrosia psilostachya
Ambrosia trifida
Ambrosia artemisiifolia
Bidens pilosa,
Bidens bipinnata
Helianthus californicus
Helianthus ciliaris
Ipomoea hederacea,
Ipomoea lacunosa
Iva axillaris
Polygonum pensylvanicum
Raimania laciniata
Solanum carolinense,
Solanum rostratum,
Solanum elaeagnifolium,
Solanum triflorum
Striga spp.
Acroptilon repens
Cenchrus longispinus
Cuscuta spp.
Sorghum halepense

INDIA

SCHEDULE-VIII [See Clause 3 (12) and 8 (1)] List of Quarantine Weed Species

1. <i>Abutilon theophrasti</i>	32. <i>Echium plantagineum</i>
2. <i>Agrostemma githago</i>	33. <i>Emex australis</i>
3. <i>Alectra</i> sp.	34. <i>Emex spinosa</i>
4. <i>Allium vineale</i>	35. <i>Froelichia floridana</i>
5. <i>Ambrosia artemisiifolia</i>	36. <i>Helianthus californicus</i>
6. <i>Ambrosia maritima</i>	37. <i>H. ciliaris</i>
7. <i>Ambrosia psilostachya</i>	38. <i>H. petiolaris</i>
8. <i>Ambrosia trifida</i>	39. <i>H. scaberrimus</i>
9. <i>Ammi visnaga</i>	40. <i>Heliotropium amplexicaule</i>
10. <i>Apera-spica-venti</i>	41. <i>Ipomoea coccinea</i>
11. <i>Arceuthobiumoxycedri</i>	42. <i>Leersia japonica</i>
12. <i>Avena sterilis</i>	43. <i>Lolium rigidum</i>
13. <i>Baccharis halimifolia</i>	44. <i>Matricaria perforatum</i>
14. <i>Bromus diandrus</i>	45. <i>Mimosa pigra</i>
15. <i>Bromus rigidus</i>	46. <i>Orobanche cumana</i>
16. <i>Bromus secalinus</i>	47. <i>Phalaris paradoxa</i>
17. <i>Cardus pycnocephalus</i>	48. <i>Polygonum cuspidatum</i>
18. <i>Cenchrus tribuloides</i>	49. <i>P. perfoliatum</i>
19. <i>Centaurea diffusa</i>	50. <i>Proboscidea lovisianica</i>
20. <i>C. maculosa</i>	51. <i>Raphanus raphanistrum</i>
21. <i>C. melitensis</i>	52. <i>Rumex crispus</i>
22. <i>C. solstitialis</i>	53. <i>Salsola vermiculata</i>
23. <i>Chondrilla juncea</i>	54. <i>Senecio jacobaea</i>
24. <i>Cichorium endivia</i>	55. <i>Solanum carolinense</i>
25. <i>C. pumilum</i>	56. <i>Striga hermonthica</i>
26. <i>C. spinosum</i>	57. <i>Thesium australe</i>
27. <i>Cordia curassavica</i>	58. <i>T. humiale</i>
28. <i>Cuscuta australis</i>	59. <i>Vicia villosa</i>
29. <i>Cynoglossum officinale</i>	60. <i>Viola arvensis</i>
30. <i>Desmodium tortuosum</i>	61. <i>Xanthium spinosum</i>
31. <i>Echinochloa crus-galli</i>	

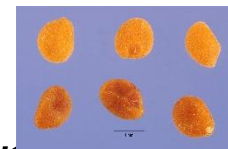

- *Striga* sp.
- čel. Orobanchaceae
- nejčastěji napadá kukuřici, čirok, proso, cukrovou třtinu, rýži, luštěniny
- požadavek pro RF - osivo z oblasti prosté tohoto ŠO

- *Cuscuta* sp.
- čel. Convolvulaceae
- nejčastěji napadá jeteloviny, cukrovku, plevely a další rostliny z čeledi Asteraceae, Brassicaceae, Cucurbitaceae, Fabaceae, Solanaceae
- u nás nejčastější druhy: *C. campestris*, *C. epithymum*, *C. europaea*

- *Ambrosia* sp.
- čel. Asteraceae
- nejčastěji ji najdeme na plně osvětlených místech na ruderálních stanovištích kolem lidských sídel, podél železničních tratí a silnic, na okrajích polí nebo i přímo na orné půdě
- u nás nejčastějším druhem: *Ambrosia artemisiifolia*

Hrách (peluška)

- RNŠO 2019/2072 *Bruchus pisorum*
- 129/2012 Sb. *Ascochyta* spp. (5 / 15 % rostlin)

Nejčastější dovozní požadavky:

- *Pseudomonas syringae* pv. *pisi*
- Pea seedborne mosaic virus
- Pea early browning virus
- Bean yellow mosaic virus

- *Pea enation mosaic virus*
- *Peanut stunt virus*

Termín pozorování: dokvétání (51-75 BBCH, 1/2 VI)

Odběr vzorku: ano (podle požadavků)

Velikost vzorku: směsný vzorek cca 50 listů = 20 g

Možnost pozdějšího rozboru osiva: (ano)?, nákladné!!

Možnosti záměny v porostu: virózy je možné zaměnit vzájemně mezi sebou, s houbovými chorobami (nejčastěji choroby kořenů a kořenového krčku) s fyziologickými poruchami

Pseudomonas syringae *pv. pisi*

Rozšíření: převážně jih Evropy včetně ČR (1993)

Přenos: infikované osivo

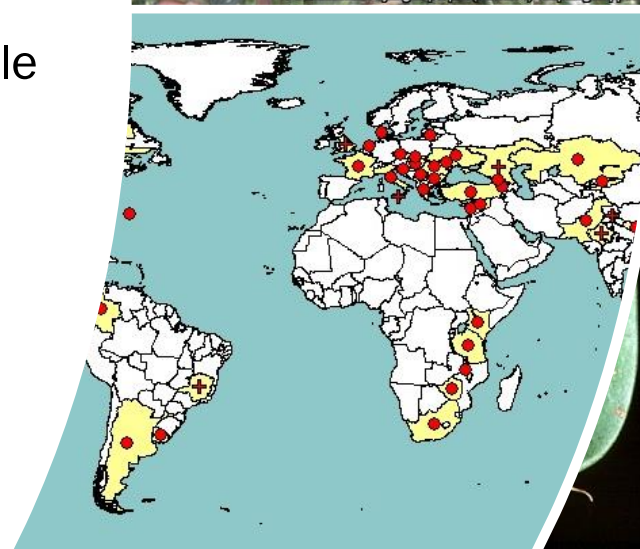
Příznaky: všechny nadzemní části - vodnaté léze na listech a stoncích, vodnaté skvrny se objevují i na luscích

Termín pozorování: kvetení (podle potřeby)

Odběr vzorku: jen v případě příznaků

Možnost pozdějšího rozboru osiva: ano

Možnosti záměny v porostu: s houbovými chorobami
Mycosphaerella pinodes,
Peronospora pisi

2.62.1 Phytosanitary certificate - Additional declarations

(1) In addition to the certifying statement in Part 1.5.2 of this import health standard, if satisfied that the pre-shipment activities have been undertaken, the exporting country NPPO must confirm this by recording the treatments applied in the disinfestation and/or disinfection treatment section, and by providing the following additional declarations to the phytosanitary certificate:

a) "The *Pisum* seeds have been:

i) sourced from a 'pest free area' free from *Broad bean mottle virus*, *Broad bean stain virus*, *Pea early-browning virus*, *Pea enation mosaic virus*, *Peanut mottle virus*, *Peanut stunt virus*.

OR

ii) sourced from a 'pest free place of production' free from *Broad bean mottle virus*, *Broad bean stain virus*, *Pea early-browning virus*, *Pea enation mosaic virus*, *Peanut mottle virus*, *Peanut stunt virus*";

AND

b) "The *Pisum* seeds have been:

i) sourced from a 'pest free area' free from *Cladosporium cladosporioides* f. sp. *Pisicola*";

OR

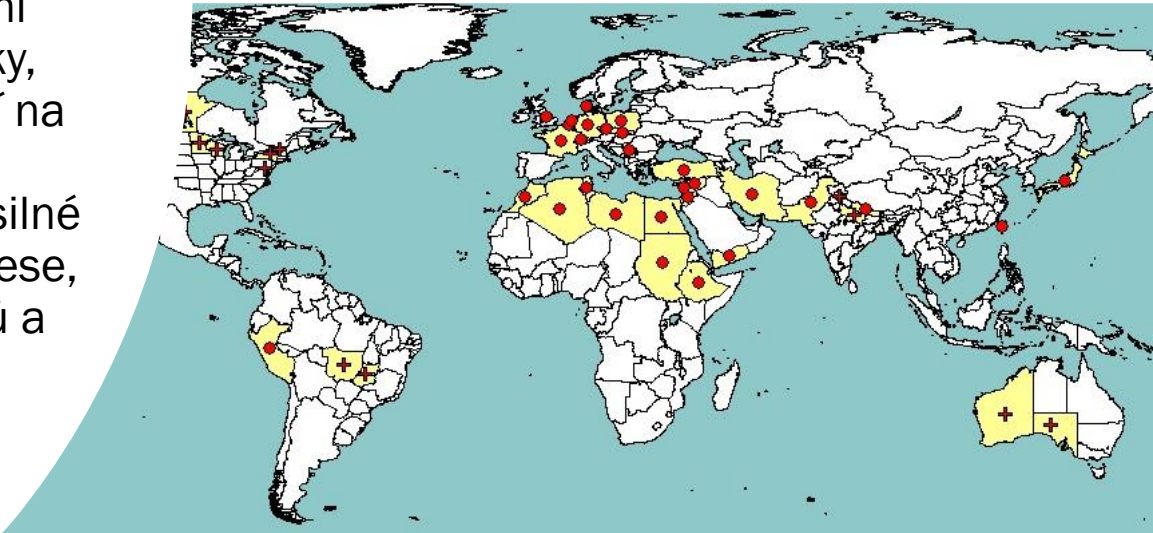
Druh	Pozitivních vzorků	Odebraných vzorků	%
Pea enation mosaic virus	51	63	81,0
Pea necrotic yellow dwarf virus	14	35	40,0
Pea seedborne mosaic virus	12	94	12,8
Bean yellow mosaic virus	(3)	61	4,9
Peanut stunt virus	1	33	3,0
Broad bean wilt virus 1/2	(1)	26	3,8
Peanut mottle virus	0	34	0
Pea early browning virus	0	44	0
Broad bean stain virus	0	34	0

Pea seedborne mosaic virus

Rozšíření: Evropa, Afrika, USA, Japonsko

Přenos: mšice *neperz.*, mechanicky, osivem

Příznaky: pro všechny známé kmeny je společným znakem svinování listů. Listy se svinují do trubičky, okraje listů a palistů se stáčí na spodní stranu. Slabší kmeny způsobují jen mírné chlorózy, silné kmeny způsobují růstové deprese, odumírání vegetačních vrcholů a odumírání celých rostlin.

Peanut stunt virus

Rozšíření: Čína, Japonsko, Korea, Súdán, Maroko, USA, EU

Přenos: mšice *neperz*.

Příznaky: na listech strakatá mozaika, listy jsou zkadeřené. Na rostlinách podzemnice způsobuje kromě listové mozaiky také zakrslost a růstové deformace.

Pea enation mosaic virus

Rozšíření: teplé regiony severní polokoule

Přenos: mšice (*Acyrtosiphon pisum*, *Myzus persicae*) perz., mechanicky

Příznaky: na listech a palistech se tvoří mezi nervaturou žlutozelená, dvůrkatá (často průhledná) skvrnitost; virózní rostliny tvoří menší listy, internodia se zkracují, vegetační vrchol se deformuje a zasychá; rostliny zmlazují a tvoří množství krátkých postranních prýtů s květy; lusky se deformují, pokrývají se výrůstky (enacemi) a často praskají.

Pea necrotic yellow dwarf virus

Rozšíření: Německo, Rakousko, Nizozemí

Přenos: mšice *perz.*, není přenosný mechanicky ani osivem

Příznaky: silná zakrslost rostliny a žloutnutí listů, odumírání růstových vrcholů; lusky přestávají dozrávat, což může vést k úplným výnosovým ztrátám

Obiloviny a trávy

- KŠO 2019/2072 *Tilletia indica*
- 129/2012 Sb. *Fusarium spp.*, *Ustilago tritici*, *Urocystis occulta*, *Ustilago nuda*, *Ustilago avenae*, *Sphacelotheca destruens*, *Tilletia spp.*, *Tilletia controversa*, *Ustilago hordei*, *Drechslera graminea*

Nejčastější dovozní požadavky:

- *Tilletia indica*, *Tilletia controversa*
- *Urocystis agropyri*
- *Rathayibacter tritici*
- *Barley Stripe Mosaic Virus*
- *Anguina tritici* / *Heterodera avenae*
- *Anguina agrostis*, *Cochliobolus victoriae* (trávy)

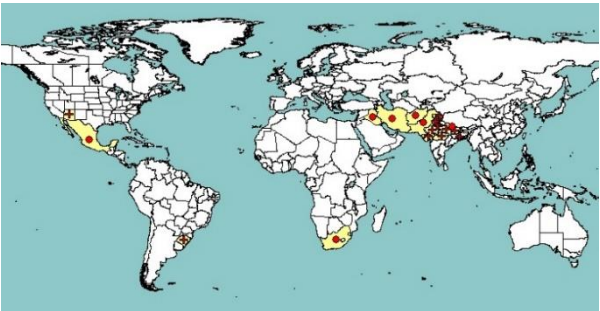
Termín pozorování: společně s prohlídkou snětí (dozrávání)

Odběr vzorku: ano v případě výskytu příznaků

Možnost pozdějšího rozboru osiva: ano

Možnosti záměny v porostu: jiné druhy snětí rodu *Tilletia*

Tilletia indica

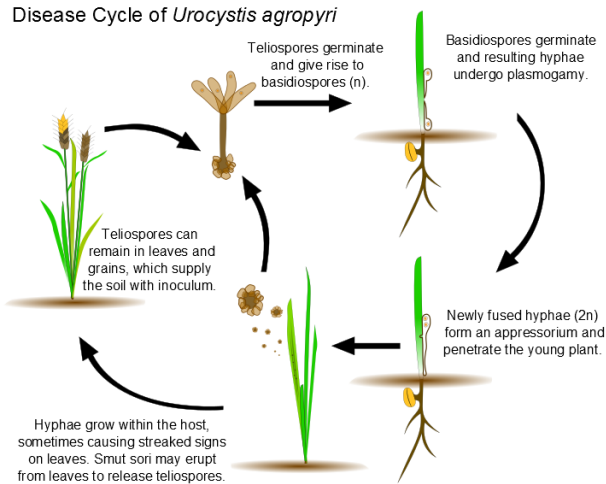

- houba přežívá v půdě (až 2 roky) a na povrchu semen v podobě teliospor - přenos osivem
- napadá klasy v době kvetení, obilky jsou částečně přetvořené v masu spor, při sklizni se pak dostávají spory do půdy a na další obilky
- příznaky v porostu jsou: redukce délky klasů, rostliny mohou být menší, obilky jsou částečně přetvořené v hálky, typický rybí zápach

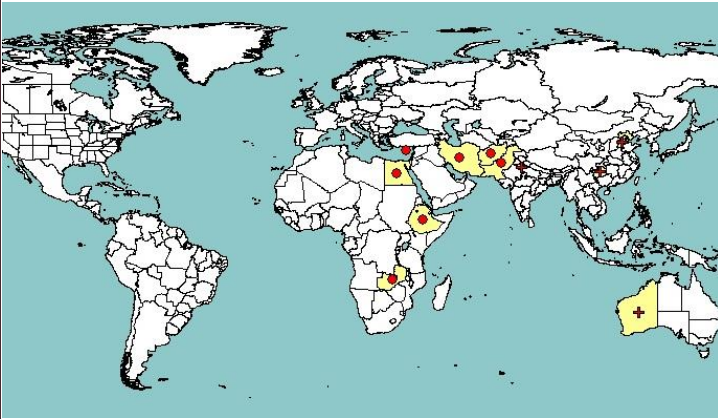
Sněť pýrová (pšeničná)

Urocystis agropyri

- možnost přenosu osivem
- na listech a stoncích se tvoří šedočerné řádky spor souběžně s listovou žilnatinou, napadené rostliny jsou zakrnělé, listy mohou být zkroucené
- termín pozorování: metání-počátek zrání (51-71 BBCH), VI

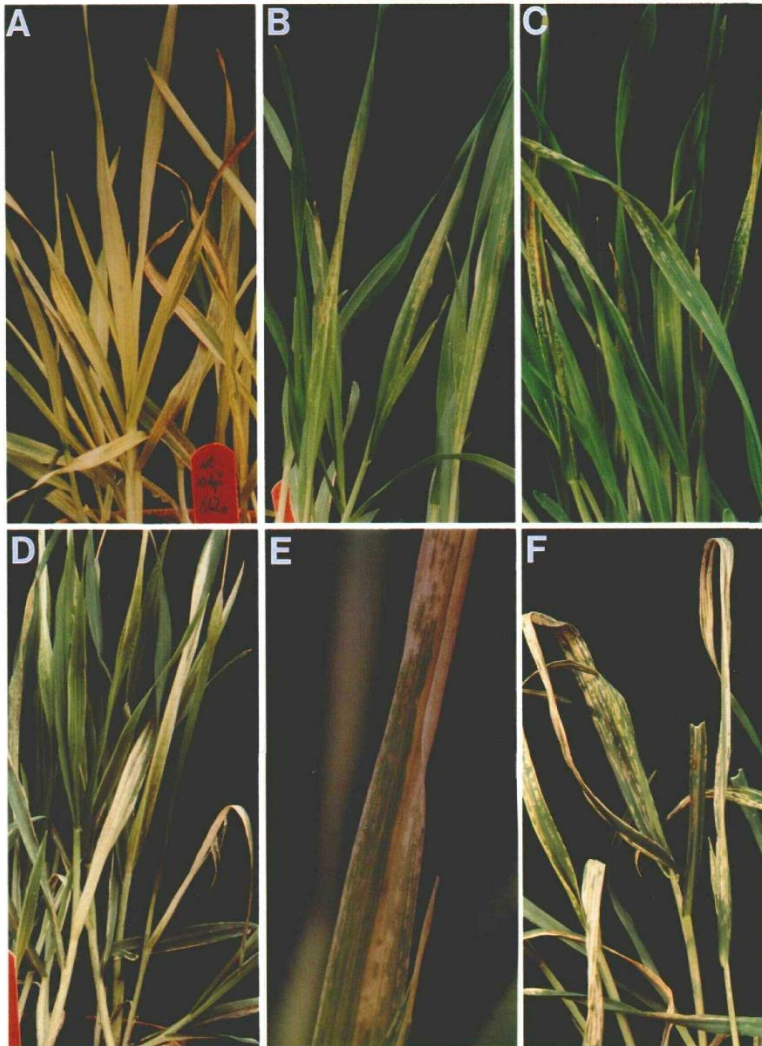
Rathayibacter tritici

- možnost přenosu osivem (háčky)
- příznaky na listech ve formě žlutých nebo bílých proužků podél listové nervatury, vrcholy jsou deformované, bakterie produkuje žlutý exudát, který po zaschnutí zbělá
- termín pozorování: metání-počátek zrání (51-71 BBCH), VI

Barley stripe mosaic virus (BSMV)

- pšenice, ječmen
- přenos osivem (pylem)
- chlorotické proužky na listech, které postupně žloutnou až hnědnou, infikované rostliny zaostávají v růstu a později dozrávají
- možnosti záměny: pruhovitost *Pyrenophora graminea*
- termín pozorování: v průběhu vegetace cca do zelené zralosti

Hád'átko pšeničné / *Anguina tritici*

- možnost přenosu osivem
- způsobují kroucení listů a znemožňují tvorbu klasů, napadený klas se mění v hálku, ve kterých mohou larvy ve stavu anabiózy přežívat až devět let

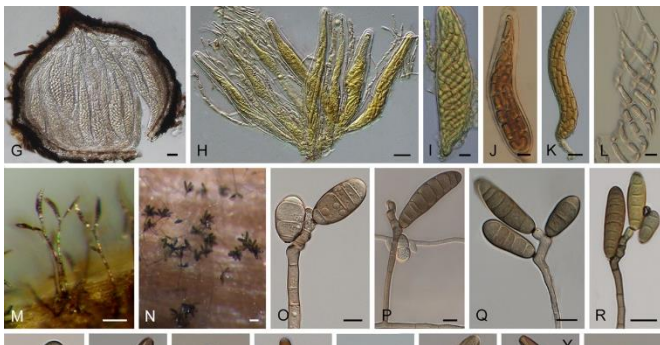
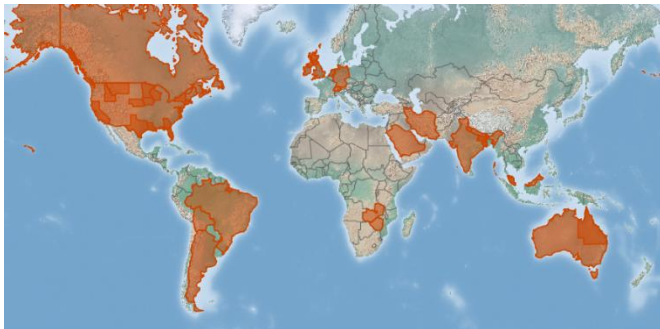
Hád'átko ovesné / *Heterodera avenae*

- kořenové hád'átko, přenos z půdy
- zakrslé, žluto-zelené rostliny vyskytující se v ohniscích, na kořenech tmavohnědé cysty 1 mm obsahující odumřelou hrubou pokožku samičky s velkým množstvím vajíček; vlasovitost - nadměrná tvorba kořenů

Hád'átko psinečkové / *Anguina agrostis*

- *Agrostis*, *Lolium*
- napadá růstové vrcholy, prodloužené plevy 4-5 násobně

Cochliobolus victoriae (*Bipolaris victoriae*)

- oves, trávy
- přenos osivem
- odumírání vzcházejících rostlin, bronzové zbarvení listů ve fázi vzcházení, sekundární infekce - hnědnutí a odumírání spodních listů, předčasné stárnutí, snížení výnosu
- možnost záměny s *Barley yellow dwarf virus* a poškozením způsobeným abiotickým stresem
- v případě výskytu listových skvrnitostí odebrat vzorek

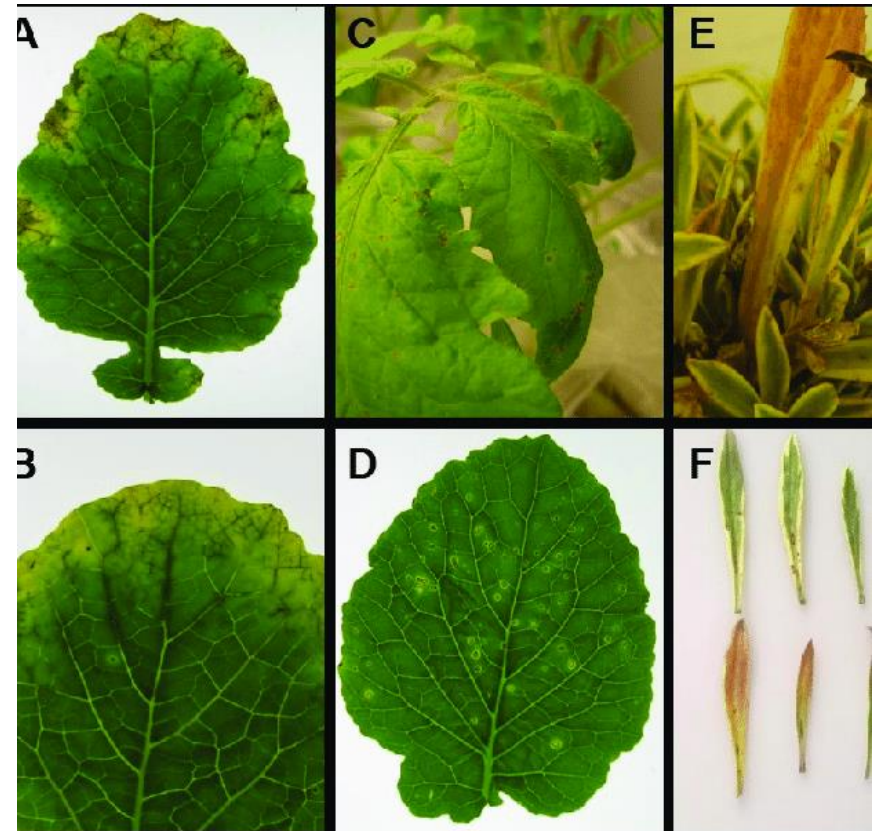
Řepka (brukvovité)

- RNŠO 2019/2072 *Sclerotinia sclerotiorum*
- 129/2012 Sb. *Sclerotinia sclerotiorum* (2 %)
- Nejčastější dovozní požadavky:
- *Xanthomonas campestris*
- *Pseudomonas syringae* pv. *maculicola*
- *Pyrenopeziza brassicae*
- *Leptosphaeria maculans*

Xanthomonas campestris pv. *raphani*

Xanthomonas campestris pv. *campestris*

- hl. zdroj infekce je osivo, přežívá i v rostlinných zbytcích; příznivé pro rozvoj choroby jsou vyšší teplota a deštivé počasí
- příznaky jsou u pv. *raphani* (C,D) spíše drobné kulaté skvrny obklopené chlorotickým halo, u pv. *campestris* žloutnutí celých okrajů listů (nekrózy ve tvaru písmene „V“) a na řezu zhnědlé cévní svazky (A,B)
- termín pozorování: do odkvětu
- je možné odebírat k rozboru osivo

Pseudomonas syringae pv. *maculicola*

- jejímu rozvoji napomáhá vlhké, studenější počasí (22 – 24 °C), je přenosná osivem, ale i kapkami deště, při závlaze, dále větrem a hmyzem; bakterie může na rostlinných zbytcích přežívat po dobu jednoho roku
- několik milimetrů velké olejovité skvrny, které se vyvíjí do hnědavého nebo modročerveného zabarvení; později dírkovitost hlavně starších listů
- její symptomy jsou zaměnitelné s rodem *Alternaria*

Pyrenopeziza brassicae

(Cylindrosporium concentricum)

- zdrojem infekce může být i osivo, houba přežívá na posklizňových zbytcích, z nichž se šíří pomocí větru a srážek
- bílé tečky nebo skvrny tvořené masou konidií, skvrny se mohou postupně slévat, na stoncích choroba způsobuje v podélném směru podlouhlé příčně rozpraskané trhliny
- její symptomy jsou zaměnitelné s *P. lingam*

Leptosphaeria maculans

(*Phoma lingam*)

- šíří se osivem a posklizňovými zbytky
- u vzcházejících rostlin způsobuje jejich padání, u mladých rostlin na všech částech šedohnědé, tmavěji lemované skvrny s plodničkami (pyknidami), u napadených kořenů praská a odlupuje se kořenová kůra („černá noha“)
- její symptomy jsou zaměnitelné s *Pyrenopeziza brassicae*

Řepa

- KŠO 2019/2072 *Beet curly top virus*, *Beet necrotic yellow vein virus* (CHZ)
- 129/2012 Sb. *Pleospora betae* + *Fusarium* (20 %)
- **Nejčastější dovozní požadavky:**
- *Heterodera schachtii*
- *Ditylenchus dipsaci*
- *Pseudomonas syringae* pv. *aptata*
- *Beet necrotic yellow vein virus* (rizománie)
- *Beet curly top virus* / *Beet leaf curl virus*

Heterodera schachtii

- výskyt v půdě
- výskyt v ohniscích, napadené rostliny jsou zbrzděné ve vzrůstu, menší a světlejší listy, hlavní kořen je krátký, celerovitý, s nadměrným množstvím postranních kořínků, na kterých jsou zřetelné bílé, později hnědavé

Ditylenchus dipsaci

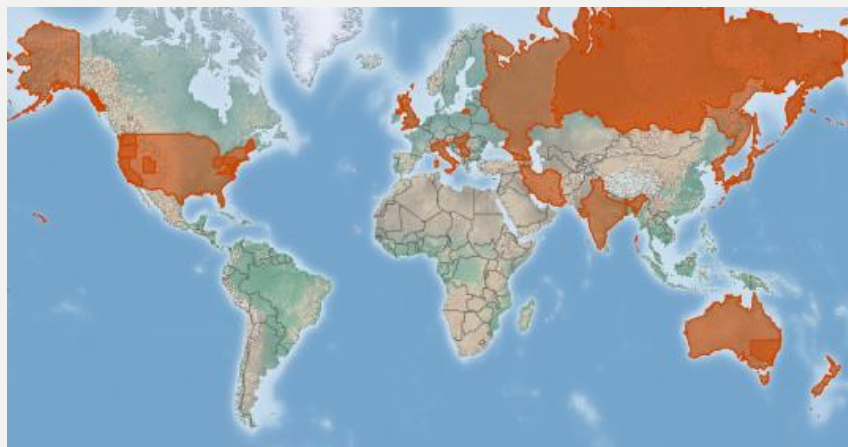
- polyfágní škůdce, výskyt v půdě
- napadené rostliny v ohniscích, deformované listy, řapíky listů a lodyhy jsou ztloustlé, popraskané. Při silném napadení kořeny a báze stonku na úrovni povrchu půdy práchniví

Pseudomonas syringae pv. *aptata*

- listová skvrnitost: kruhové nebo nepravidelné světle hnědé skvrny s tmavým okrajem, velikost 5-20 mm (u některých odrůd drobnější skvrny 2-3 mm obklopené červeným halo)
- přenos osivem
- termín pozorování: společně s virózami od konce června
- možnosti záměny:

Cercospora beticola

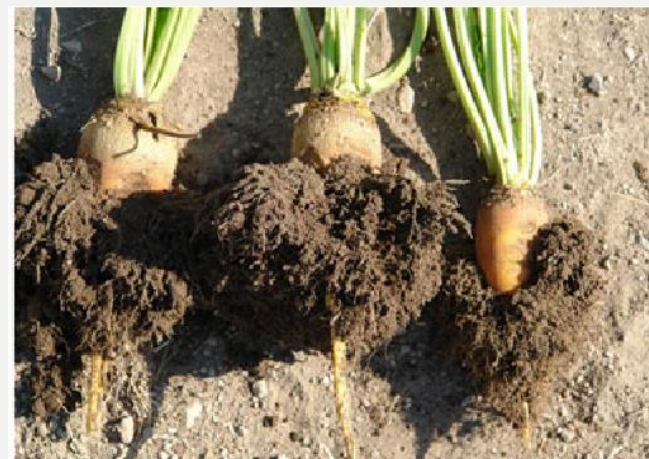
CABI, 2021. *Pseudomonas syringae* pv. *aptata*. In: Invasive Species Compendium. Wallingford, UK: CAB International. <https://www.cabi.org/isc>

● CABI Summary Data

Virová rizománie řepy

Beet necrotic yellow vein virus

- zdroj infekce: houba *Polymyxa betae*
- napadené rostliny jsou zakrslé, chlorotické, za suchého a teplého počasí dříve zavadají a turgor se vrací pouze za vysoké vlhkosti, typickým symptomem je redukce až odumření hlavního kořene a nahloučení jemných vláskovitých kořínků
- přenos: vytrvalá zoosporangia houby *Polymyxa betae*
- termín pozorování: od konce června

Beet curly top virus / Beet leaf curl virus

2.10 Beta

The following requirements only apply to species in the Plant Biosecurity Index listed under Import Specifications for Seed as “see 155.02.05 under *Beta*.”

Countries: All

Quarantine pests: *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus*.

Import permit: Not Required

2.10.1 Phytosanitary certificate - Additional Declaration

- (1) In addition to the certifying statement in Part 1.5.2 of this import health standard, if satisfied that the pre-shipment activities have been undertaken, the exporting country NPPO must confirm this by providing the following additional declaration to the phytosanitary certificate:
- a) “The *Beta* seeds have been:
 - i) sourced from a ‘pest free area’ free from *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus*;
 - OR
 - ii) *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus* was not detected in a representative sample of 3200 seeds drawn from this consignment.

Colletotrichum graminicola	Anthracnose
Diplodia spp.	Seedling blight
Gibberella fujikuroi	Kemel & stalk rot
Botryosphaeria zea	Grey ear rot
Mycosphaerella zea-maydis	
Peronosclerospora maydis	Downey mildew
Saccharum spp.	Sugar cane
Colletotrichum falcatum	Red rot
Beta vulgaris	Sugar beet
Colletotrichum dematium	Anthracnose
Pleospora betae	Black leg
Solanum tuberosum	Potato
Spongospora subterranean	Powdery scab
Synchytrium endobioticum	Black wart
Fragaria spp.	Strawberry
Phytophthora fragariae	Red stele
Allium spp.	Onion and Garlic
Colletotrichum circinans	Smudges

Zelenina

- rajčata, paprika – povinný odběr vzorků, testování min. na **ToBRFV** + mnoho nově sledovaných virů (zavádí se metody pro testování)
- okurky, tykvovité – *P. syringae* pv. *lachrymans*, virózy, *Cucumber mosaic virus*, *Cucumber kyurri mosaic virus*, *Cucumber green mottle mosaic virus*
- *miříkovité* – *Xanthomonas hortorum* pv. *carotae*, **CaLsol**
- *listová* - *Lettuce mosaic virus*, *Cucumber mosaic virus*, TSWV, *Alfalfa mosaic virus*, *Pseudomonas marginalis*, *Bremia lactucae*
- *cibuloviny* – ***D. dipsaci***, ***Onion yellow dwarf virus***, *Leek yellow stripe virus*, *Urocystis cepulae*, *fusarium* obecně

Děkuji za pozornost.

Kontakt:

ÚKZÚZ

Odbor dovozu a vývozu

Zemědělská 1a, 613 00 Brno

Eml: odv@ukzuz.cz; vladislav.rasovsky@ukzuz.cz

Tel: 724 247 362

Eml: michal.prikopa@ukzuz.cz

Tel: 724 585 791